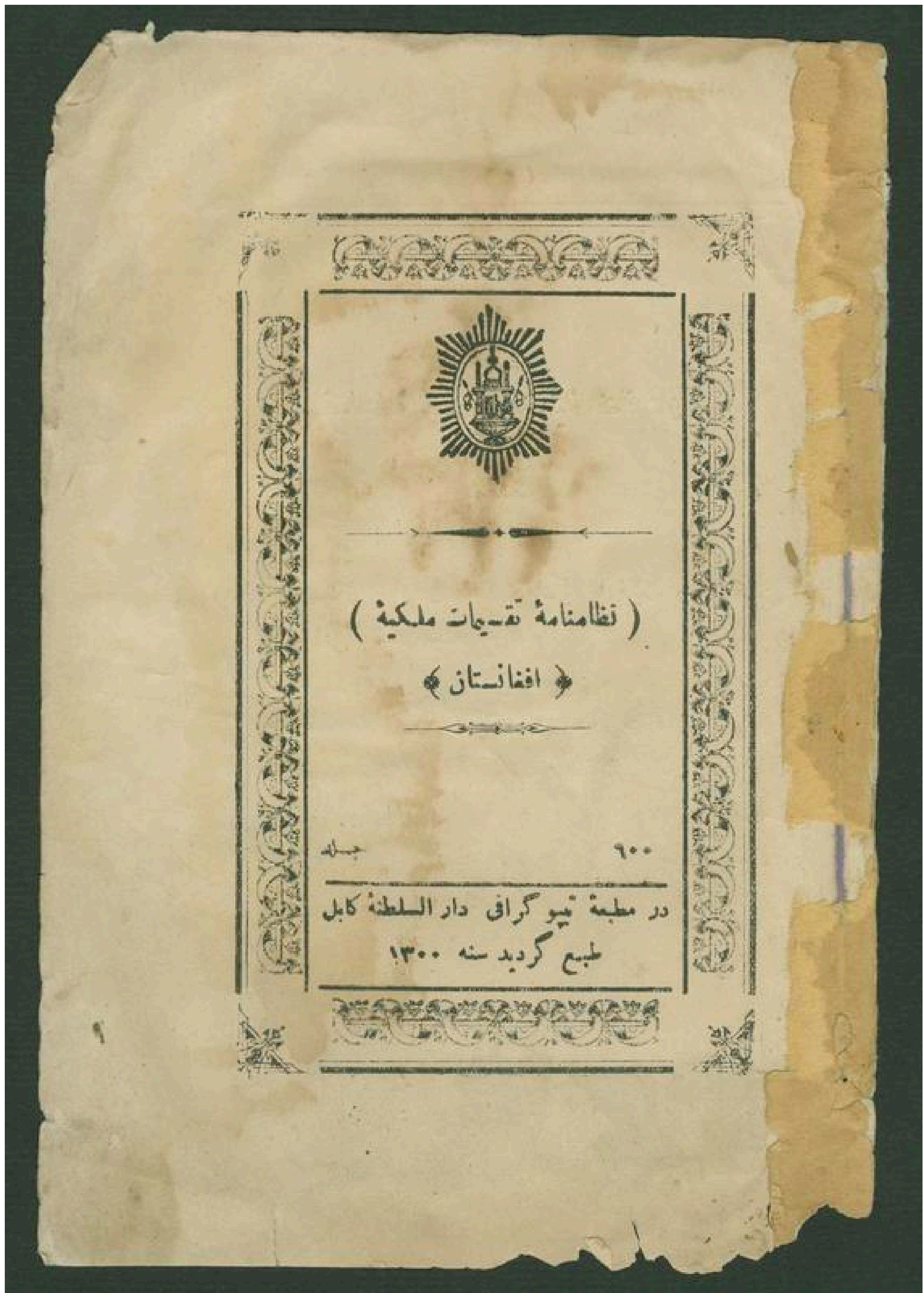

(نظامنامهٔ تقسیمات ملکیهٔ)

﴿ افغانستان ﴾

۹۰۰ جلد

در مطبعهٔ تیپوگرافی دار السلطنهٔ کابل
طبع گردید سنه ۱۳۰۰!

نظامنامهٔ تقسیمات ملکیهٔ افغانستان

مقدمه

قاعده

(۱) افغانستان از روی تقسیمات ملکیه بولایات و حکومتی های اعلی منقسم است —

(۲) ولایات و حکومتی های اعلی به حکومتی‌های کلان و حکومتی‌ها و علاقه ها — و حکومتی‌های کلان به حکومتی ها و علاقه ها . و حکومتی ها به علاقه ها تقسیم میباید . در علاقه‌ها قریه‌ها موجود میباشد

(۳) در افغانستان ۵ ولایت و ٤ حکومتی اعلیٰ موجود است ولایات بروجه ذیل هستند

اول ولایت کابل

دویم ولایت قندهار

سوم ولایت هرات

چهارم ولایت ترکستان

پنجم ولایت قطغن وبدخشان

(حکومتی اعلی بروجه ذیل میباشند)

اول حکومتی اعلای سمت مشرقی

دویم حکومتی اعلای سمت جنوبی

سوم حکومتی اعلای فراه

چهارم حکومتی اعلای میمنه

(٤) ولایات درزیر اداره نایب الحکومه ها . وحکومتی های اعلی درزیر اداره حاکم های اعلی میباشند — تنهادر ولایت کابل نایب الحکومه موجود نیست

(٥) حکومتی های کلان درزیر امرحاکم های کلان . وحکومتی ها درزیرامرحاکمها ، وعلاقه‌ها درزیرامرعلاقه دارها اداره می‌شوند . هرقریه یك یادو قریه‌دار دارد حکومتی ها بنام درجه اول ودویم وسیوم بسه درجه — وعلاقه ها بنام درجه اول ودویم بدو درجه تقسیم می‌شوند —

(٦) ازروی اختیارات وخدمت درمابین این حاکم ها ویا علاقه دار های درجات مختلفه هیچ فرق نیست تنهابانداز وسعت واهمیت حکومتی‌درجه حاکم ها . وعلاقه داری‌درجه علاقه دار ها ازطرف دولت گذاشته شده اند —

(۷) اختیارات ووظایف وخدمات کافه نایب‌الحکومه ها وحاکم های اعلی وحاکم های کلان وحاکم ها وعلاقه دارها در نظام نامه تشکیلات اساسیه نشان داده شده است :

فصل اول ولایت کابل

(٨) درولایت کابل حکومتی های ذیل مربوط است

الف . حکومتی کابل

ب . حکومتی کلان سمت شمالی

ج . حکومتی کلان غزنین

د . حکومتی کلان دایزنگی

(٩) شهر کابل پای تخت سلطنت افغانیه بوده تشکیلات بلدیه را داراست ودرحکومتی کابل قریه ها وعلاقه ها وحکومتی های ذیل مربوط است

(قریه ها)

قلعه هوشمندخان — بنی حصار — زنده بانان — یکه‌توت
بی‌بی‌ماهرو — وزیرآباد — ده کپك — برکی — ده مزنك گذرگاه

(١٠) در قریه های کابل علاقه دار موجود نیست وبراه‌راست درزیر امر وزارت داخلیه اداره می‌شوند

(علاقه ها)

الف چکری ، خورد کابل تیزین — علاقه‌دار درجه اول

ب تخاك ازقلعه احمد خان ، و بگرامی
وشینه وپل‌چرخی وکمری وعمو زائی
شیوکی وسپاك وده یعقوب وولایتی و
بنی حصار وخمدان وقلعه حسن خان — ایضاً

ج	ده‌سبز، خواجه چاشت. بختیاران ره خیل ، ده یحیی ،بای منار الغوئی، قلعه‌التفات، قریه‌دانشمند	ایضاً
د	یعقان، قرغه ، بیکتوت، ارغنده، مرغگیران	ایضا
ه	چهار دهی ازده مزنك الی قلعهٔ قاضی ده‌دانا توابع چهل ستون الی ریشخور توابع‌تیپه از قلعهٔ شاده الی تنگی وموسهی ، سفید سنك، رحمت آباد، چهار آسیاب خیر آباد چهل دختران نونیاز قلندر	ایضاً

(۱۱) درعلاقه‌های کابل حاکم موجودنیست، وبراه‌راست بزیر امر وزارت داخلیه اداره می‌شوند

(حکومتی ها)

الف	ورردك	حاکم درجه ۲

(علاقه داران ماتحت او)

جغتو	علاقه دار درجه ۲
دایمیر داد	ایضاً
درهٔ شنیز الی شش‌کاو	ایضاً

ب	میدان	حاکم درجه ۲

(علاقه داران ماتحت او)

تکانه ، جلرز، سرچشمه اونی دایمیر داد غزنین ، سنگلاخ	علاقه دار درجه ۲
صد مرده	ایضاً
ج بامیان	حاکم درجه اول

(علاقه داران ماتحت او)

یکاولنك	علاقه دار درجه اول
سیقان و کهمرد و مدر	ایضاً
شنبول و شبر	علاقه دار درجه ۲
د لهوگرد	حاکم درجه اول

(علاقه داران ماتحت او)

ازسفیدسنك الی تنگی واغو جان وسر خاب وزرغون شهر وکاریز وغیره دامنه	علاقه دار درجه اول
از تنگی واغوجان الی حصارك یمه خوشی	ایضاً
چرخ خروار التمور	ایضاً

(۱۲) در حکومتی های کابل حاکم کلان موجود نیست وبراه راست به زیراس وزارت داخلیه اداره میشوند

(۱۳) در حکومت کلان شمالی قریه ها وعلاقه ها وحکومتی های ذیل مربوط است حاکم کلان

(قریه ها)

جبل السراج ، سید خیل ، گلبهار صالولنك ، شتل
متك تمدره سمداله

علاقه داران ماتحت او

الف چهاریکار	علاقه دار درجه اول
ب دولت شاهی ، لقمانی ، سنجه دره ، جیکل ، قریه‌جات ، خالصه ، رباط ، خرونی ، قلعه یوز باشی	ایضاً
ج نوغجردی ، صیادان ، بالستو خیل ، جشید خیل ، قلعه‌بلند ، خواجه خضری ، بکرام ،	ایضاً

(حکومتی ها)

الف حکومت کوهدامن — حاکم درجه ۳

(علاقه داران ماتحت او)

قره‌باغ باغ عالم وباغ عارق	علاقه دار درجه ۲
آقاسرای ذمه بازاری جویبار قلعه بیرك مشوانی سرای خواجه بابا قجقار ـ دکو گذر میوه خاتون لوچکان کارنده	ایضاً

کل دره وقریه جات شکردره وکارزها علاقه‌دار درجه اول

استالف استرغیج خلازائی فرزه سبزسنك ایضاً

ب حکومت تکاب واسپین واسکین حاکم درجه ۳

(علاقه داران ماتحت او)

کوه صافی علاقه دار درجه ۲

ازبین وبادیش دوابه کوکا منده ایضاً

ج حکومت غوربند حاکم درجه ۲

(علاقه دارماتحت او)

سرخ وپارسا علاقه دار درجه اول

د حکومت دیزه کوهستان وشیرخان خیل حاکم درجه اول

(علاقه داران ماتحت او)

دره کلان ، ودره حضرت ، فرخشاه، ودره غساك ودریته } علاقه‌دار درجه اول

خم زرگر بولنین وسنجن درجه ۲

اشترگرام وجال آقا ودهات دشت ایضاً

رخه وبازارك — ودره ایضاً

درهٔ پشه خان ایضاً

محمود عراق ودرنامه وگیاوه ایضاً

رز شوی نجراب ایضاً

سفید چیر — وبریان   ایضاً
فراج   ایضاً

(۱۴) درحکومت کلان غزنین قریه‌ها وعلاقه‌ها وحکومتی های ذیل مربوط است   حاکم کلان

قریه ها

روضه — رحمك — ده‌خدیداد — ناسن — خواجه میری

علاقه ها

الف اندری — ومیری   علاقه دار درجه اول
ب قره‌باغ   ایضاً
ج جغتو — ناور — سرآب   ایضاً
د مالستان — میرآدینه   ایضاً

حکومتی ها

الف حکومت جاغوری   حاکم درجه ۳

علاقه دار ماتحت او

پشی — شیرداغ   علاقه دار درجه ۲

ب حکومت اجرستان وجقمق‌رای ملك   حاکم درجه ۳
ج حکومت مقر   حاکم درجه ۲

علاقه داران ماتحت او

ناوه — گیلان   علاقه دار درجه ۲

سهیل خیل آب بند ایضاً ایضاً

(۱۵) در حکومتی کلان دایزنگی علاقه ها وحکومتی های ذیل مربوط است خود دایزنگی حکومتی کلان

علاقه

الف دای کندی وتوابع مذکور علاقه‌دار درجه اول

حکومتی

الف بهسود حاکم درجه ۲

علاقه دار ماتحت او

خوات جرغی تو برجی گی علاقه‌دار درجه ۲

فصل دوم ولایت قندهار

(۱٦) درولایت قندهار حکومت های ذیل مربوط است —

حکومتی قندهار

حکومتی کلان پشت رود

حکومتی کلان ارزگان

۱۷) درحکومت قندهار ـ قریه ها ـ وحکومتی هـای ذیل مربوط است

قریه هـا

ده خواجه ، ده ماسز ، محله جات ، کرز قلیچ اباد —

ذاکر ، ذله خان ، تیموریان، میربا زار ، چهل زینه، مرغان

حکومتی ها

الف ترنك — وجلدك —	حاکم درجه ۲
ب ارغستان —	حاکم درجه ۲

علاقه دار ماتحت او

معروف —	علاقه دار درجه اول
ج دهـله —	حاکم درجه ۲

علاقه داران ماتحت او

نیش وخورك —	علاقه دار درجه اول

خاك ریز — علاقه‌دار درجه اول

د قلات نوخی حاکم درجه اول

علاقه دار ماتحت او

هونك علاقه دار درجه اول

ه کرمسیر حاکم درجه اول

علاقه دار ماتحت او

خان نشین علاقه دار درجه ۲

و کدنی حاکم درجه اول

علاقه دار ماتحت او

شورابك علاقه دار درجه ۲

ز نشك نخود حاکم درجه اول

علاقه داران ماتحت او

ساربان قلعه — مارمل — علاقه دار درجه‌اول

قلعه‌بست کاریز بارکزائی — وکاریز — رکاری — لشکری بازار خشك آبه } ایضاً

ح دهراود — فارسی وافغانی — حاکم درجه اول

ط زرنی ایضاً

در حکومتی کلان پشت رود — علاقه ها وحکومتی های ذیل مربوط است

علاقـه ها

الف	واشیر	علاقـه دار درجه ۲
ب	قلعه گزمعه کاریز	ایضاً اول
ج	ناوه بارك زائی	ایضاً اول
د	نوزاد	ایضاً اول

حکومتی ها

الف	زمین داور	حاکم درجه اول

علاقـه دار ماتحت او

بغنی ـ بغران ـ کرز ـ تزنی ـ علاقه دار درجه‌اول

(۱۹) در حکومتی کلان ارزکان علاقه ها و حکومتی های ذیل مربوط است

علاقه‌ها

الف	چله‌کور ـ هزاربز ـ شوی‌وبوباش ـ	درجه ۲
ب	چوره ـ بابلی ـ لوری ـ کسان ـ	ایضاً

حکومتی

الف	گزاب وخلیج	حاکم درجه ۳

علاقه دار ماتحت او

چهـار شـنبه ـ تنی ـ
تزانالی کردهٔجرمستان ـ } علاقه‌دار درجه ۲

فصل سوم ولایت هرات

(۲۰) درولایت هرات قریه ها وعلاقه ها و حکومتی های ذیل مربوط است

قریه ها

کارته علیا کارته سفلی نوین جفتان کبابیان مالان
محله بابه‌جی زیارت گاه سیاو شان ابول ولی جان

علاقه ها

الف	بلوك انجان	علاقه دار درجه ۲
ب	بلوك اتشان	ایضاً
ج	بلوك ادوان تیزان	ایضاً
د	بلوك جوی نو	علاقه دار درجه اول
ه	بلوك گذره	ایضاً
و	بلوك انجیل	ایضاً

حکومتی ها

الف	بالامرغاب	حاکم درجه ۲

علاقه دار ماتحت او

	جوند	علاقه دار درجه اول
ب	اوبه	حاکم درجه ۲

(علاقه داران ماتحت او)

کرخ — علاقه‌دار درجهٔ اول

شافلان — علاقه‌دار درجه ۲

ج تولك حاکم درجه ۲

(علاقه دار ماتحت او)

فرسی علاقه دار درجه ۲

د چقچران حاکم درجه ۲

(علاقه دار ماتحت او)

شهرك علاقه‌دار درجه اول

ه غور حاکم اول

(علاقه داران ماتحت او)

برجند علاقه‌دار درجه ۲

پسانید ایضاً

و سبزوار حاکم درجه اول

(علاقه داران ماتحت او)

انار دره علاقه دار درجهٔ اول

کروچه ایضاً

ز غوریان حاکم درجه اول

(علاقه دار ماتحت او)

کوهسان علاقه دار درجه اول

ح کشك حاکم درجه اول

(علاقه دار ماتحت او)

کاران	علاقه دار درجه اول
ط قلعه نو	حاکم درجه اول

(علاقه دار ماتحت او)

قادس	علاقه دار درجه اول

فصل چهارم ولایت ترکستان

(۲۱) درولایت ترکستان قریه ها وعلاقه ها وحکومتی های ذیل مربوط است

(قریه ها)

عزیز آباد ـ تخته پل ـ لنگرخانه‌ها ـ دهدادی ـ شیر آباد بوات قلعه‌قل محمد ـ گورمار ـ مارمل ـ وشادیان

(علاقه ها)

الف	چهار کنت	علاقه دار درجه دوم
ب	نهر اصفهان وسیاه گرد	ایضاً
ج	نهر بلخ	ایضاً
د	نهر شاهی	علاقه دار درجه اول

(حکومتی ها)

الف	شخشرك	حاکم درجه دوم

(علاقه داران ماتحت او)

	نهر چتال	علاقه دار درجهٔ اول
	چهار بولك	علاقه دار درجه اول
ب	درزاب و کرزیوان	حاکم درجه ۲
ج	دره صوف	ایضا

۳۷

د	عوض ایل بیکی عرب سیاه خانه	ایضاً
ه	عوض ایل بیکی سرپل	ایضاً
و	نهر دولت آباد	ایضاً
	علاقه داران ماتحت او	
	نهر شورتپه	علاقه‌دار درجه اول
	نهر ار غذاب وعبدالله	ایضا
ز	سنك چهارك	حاکم درجه اول
	علاقه داران ماتحت او	
	بوینقره ، ایل بیکی ، قوچی	علاقه‌دار درجه اول
	کشنده وبلخ آب	علاقه داردرجه ۲
ح	نهر آقچه	حاکم اول
	علاقه‌دار ماتحت او	
	فیض آباد	علاقه‌دار درجه اول
ط	اند خوی	حاکم درجه اول
	علاقه‌دار ماتحت او	
	دولت آباد	علاقه‌دار درجه ۲
ی	سرپل	حاکم درجه اول
	علاقه داران ماتحت او	
	شبر غان	علاقه داردرجه اول
	هزاره ناقلین ، ومالدار افغانیه	علاقه‌دار درجه ۲

قورچی و کوهستانات	علاقه‌دار درجه ۲
لو تاشقرغان	حاکم درجه اول

علاقه داران ماتحت او

ای بیك	علاقه‌دار درجه اول
دوآب وروهی	ایضاً

فصل پنجم ولایت قطغن و بدخشان

(۲۲) در ولایت قطغن و بدخشان قریه‌ها و علاقه‌ها و حکومتی های ذیل مربوط است

الف حکومتی قطغن

ب حکومتی بدخشان

(۲۳) در حکومتی قطغن قریه‌ها و علاقه‌ها و حکومتی های ذیل مربوط است

علاقه ها

الف نهرین واشکمش	علاقه‌دار درجه اول
ب قندوز	ایضاً
ج برکر وتمیز	علاقه دار درجه ۲

حکومتی ها

الف خوست فرنگ	حاکم درجه‌دوم
ب تالقان	ایضاً
ج اندراب	حاکم درجه اول

علاقه دار ماتحت او

خنجان	علاقه دار درجه ۲
د غوری	حاکم درجه اول

علاقه داران ماتحت او

ناله ورفك . . .	علاقه دار درجه ۲

کیله گی . . .	ایضاً
بغلان . . .	ایضا
دوشی — . . .	علاقه دار درجهٔ ۲

(۲٤) در حکومت کلان بدخشان — قریه ها وعلاقه ها وحکومتی های ذیل مربوط است

قریه ها

جة و شورابك ترگنی قشقار بیسکی بتاش باغ شاه تری حصاری لای آبه یتی خانقاه باغ مبارك بای مسله بی او سطی بغتل بالا بغتل پایان

علاقه ها

اب شغنان —	علاقه دار درجهٔ ۲
ب انجمن —	ایضاً ۲
د راغ —	ایضاً ۲
ه شهر بزرك —	ایضاً ۲
و کشم ودرایمات —	علاقه دار درجهٔ اول
ز زیبك واشکاشم وغازان —	علاقه دار درجهٔ اول

حکومتی ها

الف جاه آب و روستاق —	حاکم درجهٔ اول
ب واخان و پامیر —	حاکم درجهٔ اول
ج در واز —	حاکم درجهٔ اول
د جرم و خاش —	حاکم درجهٔ اول

فصل ششم حکومت اعلای سمت مشرقی

(۲۵) در حکومت اعلای سمت مشرقی قریه‌ها ـ و علاقه‌ها ـ و حکومتی های ذیل مربوط است

(قریه‌ها)

بسود — نهر شاهی — باری‌ها — ده عربان — قلعه شاه مردخان خوش گنبد — سمرخیل — هده شریف —

(علاقه‌ها)

الف	رود چپرهار	علاقه دار درجه ۲
ب	لعل پوره	ایضاً
ج	اسمار	ایضاً
د	رود کامه	علاقه دار درجهٔ اول

(حکومتی‌ها)

الف	نورستان	حاکم درجه ۳

(علاقه داران ماتحت او)

قدیمی دره پیچ	علاقه دار درجه اول
جدید الاسلام	ایضاً
کاموز	ایضاً

	کانتوز	ایضاً
ب	مهمند دره	حاکم درجه ٣

(علاقه دار ماتحت او)

	رود گوت	علاقه‌دار درجه ٢
ج	سرخرود	حاکم درجه ٣
د	رود حصارك — جگدلك — فرمان بيك — ازز قاسم خیل لهو گرد —	حاکم درجه ٣
ه	کنرها	حاکم درجه اول

(علاقه های ماتحت او)

	دره نور	علاقه‌دار درجه ٢
	دره مزار	ایضا
	دره پادیل ونو آباد	ایضا
	کنوسفلی	علاقه دار درجهٔ اول
د	لغمان	حاکم درجه اول

(علاقه‌داران ماتحت‌او)

	دره علی شنك	علاقه دار درجهٔ اول
	دره علی‌نگار	ایضاً
	از قرغه ومندر اورو چهارباغ و کچ عزیز خان الی درونته	ایضاً
ز	رود شینواری	حاکم درجه اول

(علاقه داران ماتحت او)

نازیان	علاقه دار درجه ٢
باندر	ایضاً
یغه	ایضاً
خو کیانی ـ بکه	حاکم درجه اول

(علاقه‌داران ماتحت او)

ماماخیل	علاقه دار درجه ٢
بچیر و آگام پانسك زاهی	ایضاً
وزیری	ایضا

فصل هفتم حکومت اعلای سمت جنوبی

(۲۵) در حکومت اعلای سمت جنوبی — قریه ها — علاقه‌ها — حکومتی های ذیل مربوط است

قریه‌ها

اسمعیل خیل — باك مندوزهی — قدم — لکن — متون —

علاقه ها

الف	میدان‌خوله وزاره کوت	علاقه‌دار درجه اول
ب	جاجی میدان وباك	ایضاً
ج	زیروك	ایضاً
د	نی	ایضاً

حکومتی ها

الف	جکنی	حاکم درجه ۲

علاقه داران ماتحت او

	لجِ منگل	علاقه دار درجه ۲
	جاجی	علاقه دار درجه اول
ب	ارگون	حاکم درجه‌اول

علاقه داران ماتحت او

تنی جدران	علاقه دار درجه ۲
واز خواه	ایضا
یوسف خیل کتواز	ایضاً
جانی خیل	علاقه دار درجه اول
رمل وسرغه	ایضاً
گردیز	حاکم درجه اول

علاقه داران ماتحت او

دره شمل جدران	علاقه دار درجه۲
میرزکه — طوطا خیل	ایضا
رود احمدزاهی	علاقه دار درجه اول
زرمت	علاقه دار درجهٔ اول

فصل هشتم حکومت اعلای فراه

(۲٦) در حکومت اعلای فراه ـ قریه ـ وعلاقه‌ها ـ وحکومتی‌های ذیل مربوط است

علاقه ها

الف کوهستان و کلستان —	علاقه دار درجه ۲
ب بکواه — خاشرود —	« « ایضاً
ج لاش وجوین —	علاقه دار درجه اول

حکومتی

الف چخانسور —	حاکم درجه‌اول

علاقه داران ماتحت او

قلعه فتح و خوابگاه	علاقه دار درجه ۲
نادعلی و نهرشاهی	ایضاً
چهاربرجك و بندررودباروده دوست محمد	علاقه‌دار درجه‌اول
اصل چخانسور	علاقه‌دار درجه ۲

فصل نهم حکومتی اعلای میمنه

(۲۷) در حکومتی اعلای میمنه قریه ها و علاقه های ذیل مربوط است —

قریه ها

مال دار افغانیه ـ کوزاب ـ شا گردیشه ـ کهن موجی —

علاقه ها

الف بیرون سونه بالا و پایان علاقه دار درجه ۲

ب تکاب شیرین واستانه ـ غارتیه — ایضاً

ج کوهستان « ایضاً »

د المار — قیصار علاقه دار درجه اول

(۲۸) قریه هائیکه به علاقه داری وعلاقه هائیکه بحکومتی مربوط نشده اند — به خودنائب الحکومه کی — ویاحکومت اعلی مربوط بوده براه راست زیر امر نائب الحکومه ویا حاکم اعلی اداره میشوند —

تحریر یوم [illegible] جوزا سنه ۱۳۰۰